

صبح پنجشنبه

۱۴۰۴/۹/۶

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ع آذرماه ۱۴۰۴ (بدف گذاری)

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	۷	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۶۰	مدت پاسخ گویی: ۸۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	۲۰	۱۱	۳۰	۲۵
۳	جامعه شناسی (۳)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۴	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۵	فلسفه دوازدهم	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵

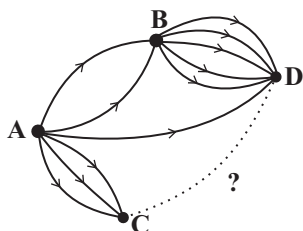
ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

شمارش
احتمال
چرخه آمار در حل مسائل
صفحه‌های (۴۴ تا ۴۵)

۱- با توجه به نقشه راه‌های زیر از شهر A به شهر D به ۱۷ طریق می‌توان سفر کرد، تعداد راه‌های شهر C به D

کدام است؟

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲- حاصل عبارت $C(7,2) + \frac{P(8,2)}{3!}$ کدام است؟

۴۸ (۴)

۷۲ (۳)

۴۹ (۲)

۷۷ (۱)

۳- یک آشپز ۱۴ نوع ادویه دارد. او با استفاده از دقیقاً ۵ تا از این ادویه‌ها طعم‌هایی درست می‌کند. اگر او ۲ نوع ادویه را با هم نتواند در یک ترکیب

استفاده کند. این آشپز چند طعم مختلف می‌تواند درست کند؟ (در همه ترکیب‌ها نسبت ادویه‌ها یکسان است.)

۲۱۸۴ (۴)

۵۶۷۶ (۳)

۱۸۹۲ (۲)

۱۷۸۲ (۱)

۴- با جایگشت حروف کلمه «سپنتا مهر» چند کلمه ۸ حرفی می‌توان نوشت که عبارت «مهر» در آن دیده شود؟

۴۸۰ × ۳! (۴)

۷۲۰ (۳)

۷۲۰ × ۳! (۲)

۴۸۰ (۱)

۵- از بین ۶ دانش‌آموز کلاس دهم، ۴ دانش‌آموز کلاس یازدهم و ۲ دانش‌آموز کلاس دوازدهم می‌خواهیم ۲ نفر به تصادف انتخاب کنیم. احتمال آن که

هر دو نفر از یک پایه تحصیلی انتخاب شوند، چقدر است؟

 $\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۱)

۶- احتمال رخ دادن پیشامد A از دو برابر احتمال رخ ندادن پیشامد A، به اندازه $\frac{3}{4}$ بیشتر است. احتمال رخ ندادن پیشامد A کدام است؟

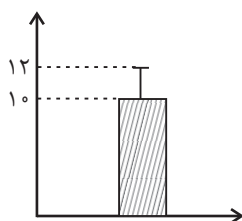
 $\frac{5}{21}$ (۴) $\frac{4}{21}$ (۳) $\frac{4}{7}$ (۲) $\frac{1}{7}$ (۱)

۷- در رابطه با گام‌های چرخه آماری کدام گزینه به‌درستی بیان نشده است؟

- (۱) تصحیح اشتباهات احتمالی با بررسی دقیق داده‌ها در مرحله گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها انجام می‌شود.
- (۲) در مرحله طرح و برنامه‌ریزی، ما درباره چگونگی اندازه‌گیری متغیرهای مورد نظر به توافق می‌رسیم.
- (۳) نتیجه‌گیری و نقد و بررسی در مرحله تحلیل داده‌ها صورت می‌گیرد.
- (۴) درک درست مسئله و به‌دنبال آن، تعریف و بیان دقیق آن مربوط به مرحله بیان مسئله می‌باشد.

۸- نمودار مقابل برای داده‌های نرمال رسم شده است، کدام گزینه در مورد آن درست است؟

- (۱) تقریباً ۶۸٪ داده‌ها بین ۸ و ۱۲ قرار دارند.
- (۲) تقریباً ۹۶٪ داده‌ها بین ۶ و ۱۰ قرار دارند.
- (۳) مجموع مقادیر میانه و مُد برابر ۴۰ است.
- (۴) واریانس داده‌ها برابر با ۲ است.

۹- دو مدرسه A و B هم در سال ۹۹ و هم در سال ۱۴۰۰ هر کدام به‌ترتیب ۶۰ و ۴۰ دانش‌آموز کنکوری داشته‌اند. اگر تعداد قبولی‌ها در کنکور در

مدرسه A، در سال ۱۴۰۰ به اندازه ۵۰ درصد افزایش داشته و در مدرسه B به اندازه ۲۰ درصد افزایش داشته باشند، در مورد عملکرد مدرسه‌ها

در سال ۱۴۰۰ کدام گزینه همواره درست است؟

- (۱) عملکرد مدرسه B نسبت به مدرسه A بهتر است.
- (۲) عملکرد مدرسه A نسبت به مدرسه B بهتر است.
- (۳) عملکرد دو مدرسه یکسان بوده است.

(۴) باید علاوه‌بر داده‌های فوق، تعداد دانش‌آموزان قبول شده در سال ۹۹ در هر دو مدرسه گزارش شود تا بتوانیم مقایسه کنیم.

۱۰- موارد زیر به‌ترتیب مربوط به کدام‌یک از گام‌های چرخه آمار در حل مسائل است؟

الف) تبدیل اطلاعات توصیفی به اطلاعات کمی تا حد ممکن

ب) استفاده از میانه و دامنه میان چارکی در زمانی که داده دورافتاده داریم.

ج) محدود کردن جامعه آماری

د) گزارش درصد همراه با گزارش تعداد، برای داده‌های کیفی

(۱) طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل داده‌ها - بیان مسئله - تحلیل داده‌ها

(۲) تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری - بیان مسئله - بحث و نتیجه‌گیری

(۳) طرح و برنامه‌ریزی - بحث و نتیجه‌گیری - طرح و برنامه‌ریزی - بحث و نتیجه‌گیری

(۴) تحلیل داده‌ها - تحلیل داده‌ها - طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل داده‌ها

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

فصل یکم / فصل دوم

سبک‌شناسی قرن‌های دوازدهم و سیزدهم

(دورهٔ بازگشت و بیداری)

اختیارات شاعری (۱): ژبانی

صفحه‌های ۵۶ تا ۱۰۵

۱۱- کدام گزینه فاقد تلمیح و دارای تشبیه و مراعات نظیر است؟

(۱) تو در نماز عشق چه خواندی/ که سال‌هاست/ بالای دار رفتی و این شحنه‌های پیر/ از مردهات هنوز/ پرهیز می‌کنند.

(۲) ما در صف گدایان/ خرمن خرمن گرسنگی و فقر/ از مزرع کرامت این عیسی صلیب‌نیده/ با داس هر هلال درودیم.

(۳) پای در زنجیر چون کاووس و یارانش/ در طلسم جادوان از چارسو اینک اسیرانیم/ تهمتن با رخس پنداری به چاه ژرف افتاده.

(۴) این تیک و تاک ساعت مچ‌بند زیر سر/ یا این صدای چشمهٔ جوشان عمر توست/ کاین گونه قطره قطره به مرداب می‌چکد؟

۱۲- همهٔ گزینه‌ها دربارهٔ شاعران و نویسندگان دوره بیداری درست است؛ به‌جز:

(۱) «دهخدا» در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به‌کار رفت، نقش مؤثری داشت.

(۲) «ملک‌الشعرا» در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود. او علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزهٔ سیاست و روزنامه‌نویسی نیز فعالیت داشت.

(۳) «ایرج میرزا» توانست با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. از نمونه‌های اشعار انتقادی او شعر «ای قلم» است.

(۴) شعر «عارف» ساده و دور از پیچیدگی بود. وی مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.

۱۳- نظم هجایی بیت زیر در کدام گزینه درست ذکر شده است؟

«گر سنگ از این حدیث بنالد عجب مدار صاحب‌دلان حکایت دل خوش ادا کنند»

(۱) U - U - U - - UU - U - U - - / U - U - U - - UU - U - U - -

(۲) -U - U - - UU - UU - - - / -U - U - - UU - UU - - -

(۳) -U - U - - UU - U - U - - / -U - U - - UU - U - U - -

(۴) U - U - - UU - U - U - - / U - U - - UU - U - U - -

۱۴- کدام گزینه از ویژگی‌های زبانی شعر سبک بیداری نیست؟

(۱) کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی

(۲) توجه به واژگان عربی

(۳) استفاده از واژگان و اصطلاحات عامیانه

(۴) ورود کلمات انگلیسی، روسی و فرانسوی به شعر

۱۵- کدام بیت، دارای اختیار شاعری کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند است؟

(۱) خمش ای نفس تازی هم بگویم دوباره لا تقولی لا تقولی

(۲) بیا بیا که زمانی ز می خراب شویم مگر رسیم به گنجی در این خراب‌آباد

(۳) هر کو نکند فهمی زین کلک خیال‌انگیز نقشش به حرام از خود صورتگر چین باشد

(۴) دل ویران مرا داد ده ای قاضی عشق که خراج از ده ویران دلم بسته‌ای

۱۶- کدام بیت فاقد اختیارات زبانی است؟

- (۱) دوست دارم که مرا در بر خود بنشانی
(۲) هر که نزدیک‌تر از من به تو زو رشک برم
(۳) تا به کی اسب به میدان وصال تازد
(۴) مادرت حور بود غیرتم آید که به خلد
- شیشه را آن طرف دیگر خود بنشانی
شیشه را باید آن‌سوتر خود بنشانی
مدعی را چه شود بر خر خود بنشانی
صالحان را به بر مادر خود بنشانی

۱۷- در چند بیت زیر، آرایه «تلمیح» یافت می‌شود؟

- (الف) شو نمک بر آتش افکن کز سر خوان بهشت
(ب) ز بی‌عشقی بهار زندگی دامن کشید از من
(ج) به خسرو گفت شیرین کای خداوند
(د) ز عاشق هیچ کس معشوق را بهتر نمی‌بیند
(ه) کشتی عمرم ز طوفان حوادث گشته خرد
- خوش‌نمک در طبع و شگر در زبان آورده‌ام
وگر نه همچو نخل طور آتش می‌چکید از من
نه من چون من هزارت بنده در بند
برو از دیده‌ و امق نظر در حسن عذرا کن
شاید از این زندگی راحت بدین‌سانم کند

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۸- وزن کدام بیت، ناهمسان و دارای دو دسته‌بندی هجایی است؟

- (۱) از وصل صدف گهر گریزان است
(۲) بی‌خودی رفتن است دل‌ها را
(۳) عنان به دست فرومایگان مده زنه‌ار
(۴) هرگز حسد نبردم بر منصبی و مالی
- بر حسن غریب، خانه زندان است
هوش و اماندن است دل‌ها را
که در مصالح خود خرج می‌کنند تو را
الا بر آن که دارد با دلبری و صالی

۱۹- کدام گزاره درباره‌ی بیت زیر نادرست است؟

- «دو لب چو دوتا لعل و دو یاقوت شکر بار»
«دو رخ چو دو گلبرگ و دو خورشید زره‌پوش»

(۱) رکن «مُسْتَف» و رکن «مفاعیل» در آن وجود دارد.

(۲) در وزنی سروده شده است که می‌تواند برش همسان و برش ناهمسان داشته باشد.

(۳) در هر مصراع، یک اختیار زبانی مشهود است.

(۴) دارای اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند است.

۲۰- کدام بیت فاقد اختیار زبانی «حذف همزه» است؟

- (۱) بشنو این نکته که خود را ز غم آزاده کنی
(۲) تکیه بر جای بزرگان نتوان زد به گزاف
(۳) اجرها باشدت ای خسرو شیرین دهنان
(۴) کار خود گر به کرم بازگذاری حافظ
- خون خوری گر طلب روزی ننهاده کنی
مگر اسباب بزرگی همه آماده کنی
گر نگاهی سوی فرهاد دل افتاده کنی
ای بسا عیش که با بخت خدا داده کنی

۲۱- در همه ابیات اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» به چشم می‌خورد؛ به‌جز:

- (۱) چنان در قید مه‌رت پایبندم
(۲) چون که من از پا فتادم دست‌گیری گو مخیز
(۳) گر آوازم دهی من خفته در گور
(۴) سری دارم فدای خاک پایت
- که گویی آهوی سر در کمندم
چون که من از سر گذشتم آستانی گو مباش
برآساید روان دردمندم
گر آسایش رسانی ور گزندم

۲۲- مفهوم بیت زیر با کدام بیت ارتباط دارد؟

- «تا ز باغ خاطرت گل‌های شادی بشکفت
(۱) تا زدم لبخندی از شادی، بلایی در رسید
(۲) اگر مردی ز ترک کینه صید رستگاری کن
(۳) زین باغ که در وی گل شادی خودروست
(۴) به سختی‌های دوران صبر کن ای تشنهٔ راحت
- هرچه در دل تخم کین داری، به زیر خاک کن»
آسمان را کینه‌ای با خاطر آسوده است
به قید زه نمی‌ماند کمان چون بی‌خدنگ افتد
دل‌ها همگی با غم عالم یک‌روست
که آب گریهٔ شادی از این کهسار می‌آید

۲۳- بر اساس ویژگی‌های زبانی جدید، کدام شعر سرودهٔ شاعران عصر مشروطه نیست؟

- (۱) شده‌ام عاشق و در کیسه ندارم زرکی
(۲) در میان آتش رندان چون نخود قاطی مشو
(۳) یاد بگذشته چو آن دورنمای وطن است
(۴) تا رشته به دست این دبنگ است
- عاشقم پول ندارم کوزه بده آب بیارم
اعتدالی بوده‌ای اکنون دمکراتی مشو
که شود بر افق شام غریبان ترسیم
این قافله تا به حشر لنگ است

۲۴- در چند مورد از ابیات زیر، مضامین و درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری مشهود است؟

- (الف) با غنی گفتم که خون فعله را دیگر مریز
(ب) به که در کار وطن باشیم و فکر کار او
(ج) زن که با حسن خداداد نیاموخت هنر
(د) کفر دانی چیست آزادی ز قید کفر و دین
(ه) خاک این خطه اگر موج زند همچو سراب
(و) تو بارگه دادی، کی در خور بیدادی
- گفت از من ترک این کردار کردن مشکل است
پیش از آن کز دست ما بیرون رود کار وطن
لایق همسری مردم هشیار نشد
آوخوا، زین قید آزادی که قید دیگر است
تشنه‌کامی است که از جامعه خون می‌خواهد
چون کار تو آزادی، افکار تو قانون شد

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۲۵- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، تلمیح، تضمین و کنایه» به‌ترتیب در کدام ابیات وجود دارند؟

- (الف) از بس تنم از فرقت می در رمضان کاست
(ب) سر پیوند تو تنها نه دل حافظ راست
(ج) روی جهان‌فروز و دهان تو هر که دید
(د) با سلیمان پای در دریا بنه
(ه) خبر ز تلخی آب بقا کسی دارد
- انگشت‌نماتر ز هلال شب عید است
کیست آن کش سر پیوند تو در خاطر نیست
گفت اتصال زهره و خورشید انور است
تا چو داوود آب سازد صد زره
که همچو خضر گرفتار عمر جاوید است

- (۱) الف، ه، د، ب، ج (۲) ج، د، ه، ب، الف (۳) الف، ه، د، ج، ب (۴) ج، الف، ه، د، ب

۲۶- آرایه‌های مشترک ابیات زیر کدام‌اند؟

«شهریارا به‌جز این شاهد عشق شیراز
نیست در شهر نگاری که دل از ما ببرد»
«شاره غزل خواجه با غزله توس
صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را»

(۱) تلمیح، جناس (۲) تضمین، استعاره (۳) تکرار، کنایه (۴) واج‌آرایی، تشبیه

۲۷- کدام یک از عوامل موثر در بیداری جامعه نیست؟

(۱) تأسیس مدرسه دارالفنون به فرمان امیرکبیر و آموزش دانش‌های نوین در آن
(۲) اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل
(۳) رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی و شرقی
(۴) کوشش‌های عباس میرزا، ولیعهد فتحعلی شاه، در روی آوردن به دانش و فنون نوین

۲۸- وزن کدامیک از ابیات زیر قابلیت تقسیم‌بندی به دو صورت همسان و ناهمسان را دارد؟

(۱) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست
بگشای لب که قند فراوانم آرزوست
(۲) تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان‌بین
کس واقف ما نیست که از دیده چه‌ها رفت
(۳) به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد
تو را در این سخن انکار کار ما نرسد
(۴) آب زنید راه را هین که نگار می‌رسد
مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد

۲۹- کدامیک از آثار زیر روزنامه نیست؟

(۱) نسیم شمال (۲) صور اسرافیل (۳) نوبهار (۴) قرن بیستم

۳۰- کدام یک از گزینه‌های زیر نمی‌تواند مربوط به دوره بیداری باشد؟

(۱) گر قباله جنت پیشکش کنی ندهم
یک نفس کشیدن را در هوای آزادی
(۲) دوران جـوانمردی و آزادی و رادی
با دید شود چون شود این ملک برومند
(۳) من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید
قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید
(۴) اقبال دشمن هرچه فزون‌تر شود نکوست
فواره چون بلند شود سرنگون شود

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های اول تا چهارم
صفحه‌های ۲ تا ۴

۳۱- کدام گزینه در رابطه با تفاوت موضوع میان علوم، درست است؟

- (۱) در پایان قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع، بر روش علوم تأکید کردند.
- (۲) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع، بر روش علوم تأکید کردند.
- (۳) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای روش، بر موضوع علوم تأکید کردند.
- (۴) در نیمه دوم قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای روش، بر موضوع علوم تأکید کردند.

۳۲- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول زیر است؟

د	فراهم شدن دانش علمی قابل توجه در رابطه با یک موضوع	ج	راهنمای زندگی
پایامد تأثیر و تأثر دانش عمومی و دانش علمی از یکدیگر	ب	دانش کاربران و سخنگویان زبان فارسی	الف

- دانش عمومی

- شکل‌گیری علم ویژه

- ذخیره دانشی

- عدم سازگاری هر دانش علمی با هر دانش عمومی

- (۱) ج - د - الف - ب (۲) الف - ب - ج - د (۳) ج - ب - الف - د (۴) الف - د - ج - ب

۳۳- کدام گزینه به ترتیب بیان‌گر فواید علوم طبیعی و فواید علوم اجتماعی است؟

- (۱) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم اجتماعی - شناخت طبیعت و قوانین آن
- (۲) پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت - داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها
- (۳) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم اجتماعی - رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت
- (۴) انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها - شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند.

۳۴- هر عبارت، به ترتیب پیامد، مفهوم و علت کدام گزینه است؟

- فرصت موضع‌گیری اجتماعی و مناسب و صحیح برای دانشمندان
- اتفاقی رخ ندادن پدیده‌های طبیعی، انسانی و اجتماعی در جهان
- آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها

- (۱) داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها - قانون علیت - پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.
- (۲) افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها - علم فلسفه - کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی
- (۳) داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها - قوانین کلی موجودات - پیش‌بینی در علوم طبیعی پیچیده‌تر از علوم انسانی است.
- (۴) شناخت پدیده‌های اجتماعی - قانون علیت - آگاهی دادن درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری

۳۵- کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

الف) زندگی اجتماعی انسان نیز به دلیل اینکه ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ... دارد، شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوتی را پدید آورده است.

- ب) علوم اجتماعی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن؛ یعنی پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.
- ج) جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.
- د) کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.

- (۱) الف - ب (۲) ب (۳) د - ب (۴) ج - د

۳۶- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را به‌ترتیب مشخص کنید.

- منظور از تبیین بیان چستی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.
 - جامعه‌شناسی تبیینی همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت موضوع علوم است.
 - نظام اجتماعی برای تداوم خود تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط نیازهایش را تأمین کند.
 - جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه را نیز صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌بیند.
- (۱) ص - ص - ص - غ (۲) غ - غ - ص - ص (۳) غ - غ - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۳۷- هریک از عبارات زیر، به‌ترتیب به کدام مفهوم یا موضوع اشاره می‌کند؟

- نگاه از بیرون

- شناسایی نظم در کنار بی‌نظمی

- همانند یک موجود زنده، تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند.

(۱) تبیین - عادت‌زایی - ساختار اجتماعی

(۲) موضوع جامعه‌شناسی تبیینی - عادت‌زدایی - ساختار اجتماعی پویا

(۳) روش جامعه‌شناسی تبیینی - آشنایی‌زدایی - نظام اجتماعی

(۴) روش جامعه‌شناسان تبیینی - آشنایی‌زایی - ساختار اجتماعی پویا

۳۸- کدام گزینه، علت پیدایش عبارات زیر را به‌درستی نشان می‌دهد؟ (به‌ترتیب)

- حذف اراده، خلاقیت، ارزش و اخلاق از زندگی اجتماعی

- نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی

- پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست محیطی منجر شده است.

- استمرار و تداوم ارزش و هنجارها

(۱) از بین رفتن شور زندگی انسان‌ها - همانند پنداشتن پدیده‌های طبیعی و آثار و پیامدهای آن - اخلاق‌گریزی - عمل افراد براساس هنجارها و ارزش‌ها

(۲) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌کند - همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن - اخلاق‌گریزی - عمل افراد براساس نمادها و هنجارها

(۳) یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی - همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی - سقوط ارزش‌ها - عمل افراد براساس هنجارها و نمادها

(۴) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی - همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن - سقوط ارزش‌ها - کنش افراد براساس ارزش‌ها و هنجارها

۳۹- به‌ترتیب، «طرح روابط جدید میان پدیده‌های اجتماعی» و «چگونگی پیوند میان پدیده‌های اجتماعی» با کدام گزینه در ارتباط است؟

(۱) تبیین - نظم اجتماعی (۲) نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی

(۳) ساختار اجتماعی - نظام اجتماعی (۴) تبیین - ساختار اجتماعی

۴۰- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب، کدام است؟

- در چه صورت انحرافات اجتماعی در یک گروه کاهش می‌یابد؟

- در اوایل قرن نوزدهم میلادی، کدام تبیین‌ها به رسمیت شناخته می‌شد؟

(۱) به میزانی که مقررات اجتماعی مورد پذیرش افراد باشند. - تجربی

(۲) هر چه همبستگی میان افراد یک گروه بیشتر باشد. - تجربی

(۳) هر چه همبستگی میان افراد یک گروه بیشتر باشد. - تحلیلی

(۴) به میزانی که مقررات اجتماعی مورد پذیرش افراد باشند. - تحلیلی

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

مِنَ الْأَشْعَارِ الْمُنْسُوبَةِ إِلَى الْإِمَامِ عَلِيِّ (ع)
الْوَجْهُ النَّافِعُ وَالْوَجْهُ الْمَضَرُّ
کل درس ۱ +
متن و قواعد درس ۲
صفحه‌های ۱ تا ۲۷

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۴۱ - ۴۶)

۴۱- ﴿وَلَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا...﴾:

- (۱) سخنشان نباید تو را غمگین کند، زیرا عزّت، سراسر برای خداست!
 - (۲) نباید سخنشان باعث اندوه تو شود، بی‌گمان عزّت، همه از سوی الله است!
 - (۳) تو نباید از کلام آنان غمگین شوی، زیرا ارجمندی، همه در اختیار خدا است!
 - (۴) کلام ایشان تو را اندوهگین نمی‌کند، بدون شک ارجمندی فقط برای خداوند است!
- ۴۲- «عَمَلُ الْفَرْدِ عَلَى تَطْوِيرِ الْمَادَّةِ مُجَدِّدًا لِيَمْنَعَ الْإِنْفِجَارَ»:

- (۱) آلفرد، با تلاش بر روی دگرگونی ماده کار کرد تا از منفجر شدن جلوگیری شود!
 - (۲) آلفرد کوشا روی بهینه‌سازی آن ماده کار کرد تا مانع انفجارش شود!
 - (۳) آلفرد که فردی با تلاش است، روی دگرگونی ماده کار کرد تا مانع انفجار شود!
 - (۴) آلفرد، با تلاش روی بهینه‌سازی ماده کار کرد تا از انفجار جلوگیری کند!
- ۴۳- «لِمَ تَفْخَرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ وَ أَنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ الْفَخْرَ لِمَنْ لَهُ عَقْلٌ ثَابِتٌ وَ حَيَاءٌ وَ عِفَافٌ!»:

- (۱) چرا جاهلانه به دودمانت افتخار می‌کنی در حالی که می‌دانی بالیدن برای انسانی است که عقلی استوار و شرم و پاکدامنی دارد!
- (۲) چرا از روی نابخردی به خاندان می‌بالی و تو می‌دانی همانا افتخار برای کسی است که دارای خردی استوار و حیا و پاکدامنی است!
- (۳) برای چه نابخردانه به دودمان می‌بالی در حالی که تو می‌دانی که افتخار برای کسی است که خردی استوار و شرم و پاکدامنی دارد!
- (۴) در حالی که تو می‌دانی افتخار برای کسانی است که دارای عقلی استوار و حیا و پاکدامنی هستند برای چه به خاندان خود می‌بالی!

۴۴- «الْخُبْرَاءُ اقْتَرَحُوا عَلَى الْفَلَاحِينَ أَنْ يَسْتَفِيدُوا مِنَ الدِّينَامِيَّتِ لِكَيْ يُحَوِّلُوا تِلْكَ التَّلَالَ إِلَى سُهُولٍ صَالِحَةٍ لِلزَّرَاعَةِ!»:

- (۱) کارشناسان پیشنهاد دادند که کشاورزان از دینامیت استفاده کنند تا آن تپه‌ها را به دشت قابل کشاورزی تبدیل نمایند!
- (۲) کارشناسان به کشاورزان پیشنهاد دادند که از دینامیت استفاده کنند برای اینکه آن تپه‌ها را به سهولت قابل کشت کنند!
- (۳) کارشناسان به کشاورزان پیشنهاد کردند که از دینامیت استفاده نمایند تا آن تپه‌ها به دشت‌هایی قابل کشت تبدیل شوند!
- (۴) کارشناسان به کشاورزان پیشنهاد کردند که از دینامیت استفاده کنند برای اینکه آن تپه‌ها را به دشت‌هایی قابل کشت تبدیل کنند!

۴۵- «آيا گمان می‌کنی که تو از نقره یا طلا آفریده شده‌ای؟!»:

- (۱) أَ تَظُنُّ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ مِنَ الْحَدِيدِ أَوْ الذَّهَبِ! (۲) أَ تَظُنُّ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ مِنَ الْفِضَّةِ أَوْ الذَّهَبِ!
- (۳) أَ تَزْعُمُ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ مِنَ الْفِضَّةِ أَوْ الذَّهَبِ! (۴) هَلْ تَزْعُمُ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ مِنَ الْحَدِيدِ أَوْ الذَّهَبِ!

۴۶- عَيْنَ الصَّحِيح:

(۱) داء المرء في أغلب الأوقات منه بينما لا يَشْعُرُ!: در بیشتر وقت‌ها دواى انسان از خود اوست در حالى که هرگز احساس نمى‌کند!

(۲) عَلَّمْتِي التَّجَارِبَ أَنَّ قِيَمَةَ كُلِّ امْرِيٍّ مَا يُحْسِنُهُ!: تجربه‌ها به من آموخته‌اند که ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را به خوبی انجام می‌دهد!

(۳) أَيُّهَا الشَّبَابُ! لَا تَطْلُبُوا بِالْعِلْمِ بَدَلًا فَإِنَّ الْجَاهِلَ مَيِّتٌ وَ الْعَالِمُ حَيٌّ!: ای جوانان! برای دانش نباید جانشینی طلب کنید زیرا نادان مى‌میرد و عالم زنده مى‌ماند!

(۴) إِنَّمَا الْفَخْرُ فِي الدُّنْيَا لِعَقْلِ ثَابِتٍ وَ حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ لَا لِلنَّسَبِ!: همانا افتخار کردن در دنیا به اندیشه‌ای استوار و زندگی شرافتمندانه و پاکدامنی است نه دودمان!

۴۷- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(۱) فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ! (۲) لَا مَصِيبَةَ أَعْظَمَ مِنَ الْجَهْلِ!

(۳) سَهَّلَ أَعْمَالُ الْإِنْسَانِ فِي تَحْوِيلِ الْجِبَالِ وَ الثَّلَالِ! (۴) بَنَى نُوبِلَ مُخْتَبَرًا وَلَكِنَّهُ انْفَجَرَ وَ انْهَدَمَ!

۴۸- عَيْنَ «لَا» تَنْهَى عَنِ الْقِيَامِ بِالْعَمَلِ:

(۱) لَا شَعْبَ فِي الْعَالَمِ يَقْبَلُ الظَّلَمَ! (۲) لَا أَسْتَطِيعُ أَنْ أَقْرَأَ كُلَّ الْكُتُبِ فَأَنْتَخِبَ أَفْضَلَهَا!

(۳) لَا يَأْسُ فِي قَلْبِ الْعَبْدِ الصَّالِحِ! (۴) لَا يُسَارِعُ الْمَرْءُ فِي الْحُكْمِ عَلَى إِخْوَانِهِ وَ أَخَوَاتِهِ!

۴۹- عَيْنَ «مُسْتَعِينًا» يَكُونُ حَالًا:

(۱) رَأَيْنَا فِي الشَّدَائِدِ رَجُلًا مُسْتَعِينًا بِالصَّبْرِ وَ كَانَ أَسْوَةً! (۲) كُنْتُ أَتَحَمَّلُ تِلْكَ الْمَصِيبَةَ مُسْتَعِينًا بِالصَّبْرِ!

(۳) عَلَيْهِ أَنْ يَكُونَ فِي هَذِهِ الْمَصِيبَةِ مُسْتَعِينًا بِالصَّبْرِ! (۴) إِلَهِي اجْعَلْ وَلَدِي فِي الْمَشَاكِلِ مُسْتَعِينًا بِالصَّبْرِ!

۵۰- عَيْنَ حَرْفًا مِنَ الْحُرُوفِ الْمَشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ جَاءَ لِرَبْطِ الْجُمْلَتَيْنِ:

(۱) إِنَّ الْحُسَيْنَ مَصْبَاحَ الْهُدَى وَ سَفِينَةَ النَّجَاةِ!

(۲) أُخْتِي! إِنْ تَتْرَكِي الصَّدِيقَاتِ تَشْعُرِي بِالْوَحْدَةِ!

(۳) لَعَلَّنَا نَعْرِفَ جَمِيعًا بَأَنَّ الْوَقَايَةَ خَيْرٌ مِنَ الْعِلَاجِ!

(۴) يَسْعَى الْعَدُوُّ إِنْ يُضِلَّ الشَّبَابَ الْمُؤْمِنَ عَنْ طَرِيقِ الْهُدَايَةِ!

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

درس‌های اول تا چهارم +
درس پنجم: خدا در فلسفه
(قسمت اول)
صفحه‌های ۱ تا ۴۰

۵۱- کدام گزینه، حمل متفاوتی نسبت به سایر گزینه‌ها دارد؟

- (۱) بشر دارای فکر است.
- (۲) انسان احساس دارد.
- (۳) انسان حضورمند است.
- (۴) بنی آدم جسم دارد.

۵۲- کدام عبارت، می‌تواند استدلالی بر اصل «زیادت وجود بر ماهیت» باشد؟

- (۱) مغایرت وجود و ماهیت، مورد اتفاق حکمای مسلمان است.
- (۲) ماهیت‌های زیادی را می‌شود در نظر گرفت که موجود نیستند.
- (۳) به مجرد تصور یک ماهیت، آن ماهیت در ذهن وجود پیدا می‌کند.
- (۴) ماهیت و وجود اشیا، در ذهن از هم جدا می‌شوند و مغایرت می‌یابند.

۵۳- کدام عبارت مفهوم «ممتنع‌الوجود» را دقیق‌تر توضیح داده است؟

- (۱) مفهومی که تصور آن غیرممکن است.
- (۲) آن‌چه که حمل هستی بر آن ممکن نیست.
- (۳) چیزی که هرگز وجود نداشته و نخواهد داشت.
- (۴) آن‌چه که فقط وجود خیالی یا فرضی داشته باشد.

۵۴- اساس این‌که درس می‌خوانیم و تلاش می‌کنیم و پس از این اعمال انتظار داریم که در مسیر تحصیلی خود به موفقیت دست یابیم، کدام اصل عقلی در بحث علیت می‌باشد و کدام گزاره بیانگر آن است؟

- (۱) اصل وجوب‌بخشی علت به معلول - الشیء ما لم یجب لم یوجد (۲) اصل سنخیت میان علت و معلول - الشیء ما لم یجب لم یوجد
- (۳) اصل وجوب‌بخشی علت به معلول - الواحد لایصدر عنه آلاً الواحد (۴) اصل سنخیت میان علت و معلول - الواحد لایصدر عنه آلاً الواحد

۵۵- کدام گزینه در مورد معانی مختلف اتفاق صحیح است؟

- (۱) کسی که معنی اول اتفاق را به خاطر رد علیت می‌پذیرد، قطعاً منکر معنای دوم اتفاق است.
- (۲) پذیرش اصل علیت به خودی خود باطل‌کننده تمامی انواع اتفاق می‌باشد.
- (۳) جهل به اجزای تشکیل‌دهنده علت تامه می‌تواند موجب وقوع اتفاق در معنای اول شود.
- (۴) میان انکار معنی سوم اتفاق و اثبات علت‌العلل و غایات از پیش معین ملازمه برقرار است.

۵۶- مفهوم اتفاق به معنای اول به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

- (۱) تو اگر سلامت روان می‌خواهی پس چرا ورزش جسمی می‌کنی؟
- (۲) خیلی اتفاقی بیمار اتاق ۱۵ به اتاق من انتقال داده شد.
- (۳) بذر را در خاک کاشتم و به آن آب هم دادم اما باز هم رشد نکرده است.
- (۴) سلول‌های بدن در اختلال و بیماری به‌صورت اتفاقی تقسیم می‌شوند.

۵۷- کدام مورد در استدلال دکارت در اثبات وجود خداوند یافت نمی‌شود؟

- (۱) متناهی‌بودن وجود انسان
- (۲) داشتن تصور از موجودی بی‌نهایت در ذهن
- (۳) نیاز موجود جاودانه به جهانی ماورای دنیای مادی
- (۴) الهامات ادراکی از سوی یک منشأ بیرون از وجود آدمی

۵۸- ارسطو کدام مورد را محال می‌داند؟

- (۱) نبود نظم در جهان بدون موجود جاویدان
- (۲) وجود نظم در جهان با وجود موجود جاویدان
- (۳) وجود نظم در جهان بدون وجود موجود جاویدان
- (۴) وجود نظم در جهان بدون وجود موجود جاویدان و مادی

۵۹- علت اینکه افلاطون از خداوند با عنوان «صانع» یاد می‌کند، چیست؟

- (۱) برقراری ارتباط با جامعه آتن
- (۲) نشان دادن سرچشمه نظم جهان
- (۳) بیان ثبات همیشگی هستی خداوند
- (۴) اشاره کردن به ذات خداوند

۶۰- همه گزینه‌های زیر از منظر یک رویکرد واحد به بحث اعتقاد به خداوند پرداخته‌اند؛ به جز ...

- (۱) قبول خداوند مانند پناهگاهی است که ما را از احساس گیر افتادن در جهانی بیگانه نجات می‌دهد.
- (۲) آن لحظه‌هایی که حضور خداوند را حس می‌کنیم باعث می‌شود زندگی را متعالی و برتر بباییم.
- (۳) اگر خداوند را قبول نداشته باشیم نمی‌توانیم برای مسئولیت‌پذیری اخلاقی انسان پشتوانه‌ای بباییم.
- (۴) اگر کسی به خدایی که مبدأ خیر و زیبایی است اعتقاد نداشته باشد به خلأیی معنایی دچار می‌شود.

دانشود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونها آزمایشتی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

سازمان پژوهش و آموزش کشور

سینج

گزینه دو
مؤسسه آموزشی فرهنگی

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

آکا

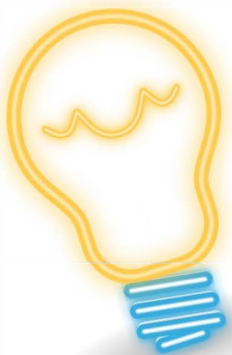
زبختار

خدیجه
آزمون

کانون
فرهنگی
آموزش
قلمچی

آزمونهای سراسری
گاج

join us ...

پاسخ نامه

دوازدهم انسانی (دفتر گذاری)

۶ آذر ماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	رامتین برزکار	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	فاطمه جمالی آرانی	فاطمه جمالی آرانی	سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	احسان کلاته‌عربی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	محمد مهدی یعقوبی	سجاد حقیقی‌پور
فلسفه دوازدهم	امیر حسین کاروین	امیر حسین کاروین	امیر محمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیر حسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۲»

(مفرد بفرمایی)

$$A \xrightarrow{1} D \Rightarrow 1$$

$$A \xrightarrow{2} B \xrightarrow{5} D \Rightarrow 2 \times 5 = 10$$

$$A \xrightarrow{3} C \xrightarrow{x} D \Rightarrow 3x$$

$$3x + 11 = 17 \Rightarrow x = 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۲- گزینه «۱»

(نیکو دکامین)

$$3! = 3 \times 2 = 6$$

$$C(7, 2) = \frac{7!}{(7-2)! \times 2!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5! \times 2} = 21$$

$$P(8, 3) = \frac{8!}{(8-3)!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5!} = 8 \times 7 \times 6$$

$$\Rightarrow \text{عبارت} = 21 + \frac{8 \times 7 \times 6}{6} = 21 + 56 = 77$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

۳- گزینه «۱»

(مفرد بفرمایی)

تعداد حالت‌هایی را به دست می‌آوریم که این ۲ نوع ادویه با هم ترکیب شده‌اند و از تعداد کل حالت‌ها کم می‌کنیم تا تعداد حالت‌های مطلوب به دست آید.

$$\text{تعداد کل حالت‌ها} = \binom{14}{5} = \frac{14!}{9! \times 5!} = \frac{14 \times 13 \times 12 \times 11 \times 10}{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}$$

$$= 14 \times 13 \times 11$$

$$\text{تعداد حالت‌هایی که ۲ ادویه در ترکیب باشند} = \binom{2}{2} \times \binom{12}{3}$$

$$= 1 \times \frac{12!}{9! \times 3!} = \frac{12 \times 11 \times 10}{3 \times 2} = 2 \times 11 \times 10$$

$$14 \times 13 \times 11 - 2 \times 11 \times 10 = 1782$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۴- گزینه «۳»

(مفرد بفرمایی)

عبارت «مهر» را یک بسته در نظر می‌گیریم که با ۵ حرف دیگر ۶ بسته داریم. پس:

$$6! = 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 720$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۸)

۵- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

$$n(S) = \binom{6+4+2}{2} = \binom{12}{2} = \frac{12!}{10! \times 2!} = 66$$

$$n(A) = \binom{6}{2} + \binom{4}{2} + \binom{2}{2} = \frac{6 \times 5}{2} + \frac{4 \times 3}{2} + 1 = 15 + 6 + 1 = 22$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{22}{66} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۶- گزینه «۳»

(نیکو دکامین)

$$P(A) = 2P(A') + \frac{3}{7}$$

$$P(A) + P(A') = 1 \Rightarrow 2P(A') + \frac{3}{7} + P(A') = 1$$

$$\Rightarrow 3P(A') = 1 - \frac{3}{7} \Rightarrow 3P(A') = \frac{4}{7} \Rightarrow P(A') = \frac{4}{21}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

۷- گزینه «۳»

(سیدمهری علوی‌پور)

توضیحات ارائه شده برای گزینه‌های اول، دوم و چهارم به درستی ارائه شده، در گزینه «۳» باید دقت کرد تفسیر داده‌ها مربوط به گام پنجم است، نه گام چهارم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

۸- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

از نمودار (طول مستطیل و طول میله خط)، متوجه می‌شویم که: $\sigma = 2$ و $\bar{x} = 10$.

پس واریانس داده‌ها برابر ۴ خواهد بود. ضمناً می‌دانیم در داده‌های نرمال، میانگین، میانه و مد همگی با هم برابرند، پس میانه و مد، هر کدام برابر ۱۰ هستند و لذا مجموع آن‌ها برابر ۲۰ خواهد بود. توجه کنید که ۶۸٪ داده‌ها بین $\bar{x} - \sigma$ و $\bar{x} + \sigma$ یعنی بین ۸ و ۱۲ قرار دارند. همچنین ۹۶٪ داده‌ها بین $\bar{x} - 2\sigma$ و $\bar{x} + 2\sigma$ یعنی بین ۶ و ۱۴ واقع هستند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۹- گزینه «۴»

(مفرد بفرمایی)

در توصیف داده‌های کیفی چون گزارش درصد باید همواره با گزارش تعداد همراه باشد؛ پس باید تعداد دانش‌آموزان قبول شده در دو سال در دو مدرسه گزارش شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

۱۰- گزینه «۱»

(امیر محمودیان)

الف) در گام دوم (طرح و برنامه‌ریزی) سعی می‌کنیم اطلاعات توصیفی (کیفی) تا حد ممکن به اطلاعات کمی (عددی) تبدیل شود.

ب) در گام چهارم (تحلیل داده‌ها)، زمانی که داده دورافتاده داریم، میانه و دامنه میان چارکی معیار مناسبی برای توصیف داده‌هاست.

ج) در گام اول (بیان مسئله)، پیش از هر چیز باید مسئله به‌طور دقیق درک شود و سپس به‌طور دقیق بیان شود. یعنی با توجه به اهداف، بودجه، زمان و دیگر شرایط موجود، جامعه آماری را محدود و هدف را مشخص کنیم.

د) در گام چهارم (تحلیل داده‌ها)، برای توصیف داده‌های کیفی (اسمی یا ترتیبی) گزارش درصد باید همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۸)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱- گزینه ۴

(پوریا حسین پور)

در گزینه ۴، «چشمه جوشان عمر» تشبیه دارد و میان واژه‌های «چشمه»، «قطره قطره» و «مرداب» مراعات نظیر وجود دارد، اما خبری از تلمیح نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «نماز عشق: اضافه تشبیهی/ «دار» و «مرده»: مراعات نظیر/ تلمیح به «کشته شدن و به دار کشیدن حسین بن منصور حلاج»
گزینه ۲: «مزرع کرامت/ داس هلال: اضافه تشبیهی/ «گدایان»، «گرسنگی» و «فقر»: مراعات نظیر/ عیسی صلیب‌نیده: تلمیح دارد به آیه ۱۵۷ سوره نساء که طبق آموزه‌های قرآنی حضرت عیسی (ع) به صلیب کشیده نشده است. (اگر شما با دیدن واژه‌های «عیسی» و «صلیب» این گزینه را دارای تلمیح دانسته‌اید به درستی تشخیص داده‌اید).
گزینه ۳: «چون کاووس و یارانش: تشبیه/ «زنجیر» و «اسیر»: مراعات نظیر/ تلمیح به اسیر شدن «کاووس» در مازندران و کشته شدن «رستم»
(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۲- گزینه ۳

(مجتبی فرهادی)

«سید اشرف‌الدین گیلانی» مشهور به «نسیم شمال» توانست با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. از نمونه‌های اشعار انتقادی او شعر «ای قلم» است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶، ۱۷، ۲۰ و ۲۱)

۱۳- گزینه ۳

(پوریا حسین پور)

با تقطیع درست بیت می‌توان به سادگی نظم هجایی آن را به دست آورد. نکاتی که هنگام تقطیع هجایی بیت سؤال باید به آن توجه کنید به این شرح است: حذف همزه در «سنگ از»، وجود «ن» ساکن در هجای پایانی «صاحب‌دلان» که در تعیین نوع هجا به حساب نمی‌آید. هجای پایانی مصراع هم که همیشه بلند خواهد بود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۴- گزینه ۲

(سیدعلیرضا علویان)

توجه به واژگان کهن (و نه عربی) همانند گلخن، بادافره، خلیدن و... در شعر برخی از شاعران بیداری دیده می‌شود و از ویژگی‌های زبانی این دوره است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۵- گزینه ۴

(سیدعلیرضا احمدری)

در این بیت بنا به ضرورت وزن باید کلمه «قاضی» به شکل «قاض» خوانده شود. در باقی ابیات هیچ اختیار تغییر کمیت مصوت بلندی مشاهده نمی‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

۱۶- گزینه ۳

(سیدعلیرضا احمدری)

اختیارات زبانی در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: کسره در عبارت «طرف دیگر» بلند تلفظ می‌شود.
گزینه ۲: حذف همزه در عبارت «نزدیک‌تر از»
گزینه ۴: حذف همزه در عبارت «غیرتم آید» و کسره در عبارت «پر مادر» بلند تلفظ می‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۷- گزینه ۱

(مجتبی فرهادی)

در دو بیت تلمیح یافت می‌شود.
«الف»: بیت فاقد تلمیح است.
«ب»: به داستان حضرت موسی (ع) اشاره دارد.
«ج»: بیت، گفت‌وگویی بین شیرین و خسرو از منظومه «خسرو و شیرین» نظامی است و تلمیحی در آن یافت نمی‌شود؛ چرا که در تلمیح، اشاره غیرمستقیمی به داستان می‌شود و در این بیت، اشاره مستقیم به داستان خسرو، شیرین، فرهاد و... دارد.
«د»: اشاره به داستان عاشقانه وامق و عذرا
«ه»: بیت فاقد تلمیح است. [نکته: کشتی حوادث ← اضافه تشبیهی]
(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۲)

۱۸- گزینه ۱

(سیدعلیرضا احمدری)

وزن بیت گزینه ۱، «مفعول مفاعیلن مفاعیلن» است. وزنی ناهمسان که قابلیت دسته‌بندی به صورت «مستفعل فاعلاتن مفعولن» را نیز دارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: وزن بیت، «فاعلاتن مفاعیلن فعلن» است و قابلیت دسته‌بندی هجایی دیگری ندارد.
گزینه ۳: وزن بیت، «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن» است و قابلیت دسته‌بندی هجایی دیگری ندارد.
گزینه ۴: وزن بیت، «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» است (همسان) که قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را دارد. (مستفعلن فاعولن مستفعلن فاعولن)
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۹- گزینه ۴

(سیدعلیرضا احمدری)

در این بیت، واژه‌ای مختوم به مصوت بلند «او» و «ای» وجود ندارد و طبیعتاً نمی‌توان در آن، اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند یافت.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه‌های ۱ و ۲: وزن ناهمسان بیت، «مفعول مفاعیلن مفاعیلن فاعولن» است که دسته‌بندی همسان این وزن، «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است.
گزینه ۳: در واژه «دو» در ابتدای هر دو مصراع، مصوت کوتاه «و»، بلند تلفظ می‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۲۰- گزینه ۴

(ممیر مهری)

حذف همزه در سایر ابیات:

گزینه ۱: «غم آزاده» ← غمازاده (نکته: در «بشنو این» خواندن صحیح شعر، با همزه است و وزن شعر حذف همزه را ایجاب نخواهد کرد)
گزینه ۲: مگر اسباب ← مگرسباب
گزینه ۳: با شدت ای ← با شدتی، دل افتاده ← دلفتاده
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

۲۱- گزینه ۲

(ممیر مهری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای ششم مصراع دوم
گزینه ۳: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هفتم مصراع دوم
گزینه ۴: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هفتم مصراع اول
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

۲۲- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۲»: توصیه به از بین بردن کینه و دشمنی
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شکوه از ناسازگاری روزگار با انسان

گزینه «۳»: غمگین بودن دل‌ها در جهان پر از شادی

گزینه «۴»: توصیه به شکیبایی در برابر سختی‌ها

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۵)

۲۳- گزینه «۳»

(عارفه سادات طباطبائی نزار)

در بیت گزینه «۳» ویژگی‌های زبانی جدید شعر دوره مشروطه دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استفاده از شکل محاوره فعل (بیارم) و اصطلاح «کوزه بده آب بیارم» از کنایات عامیانه است.

گزینه «۲»: «چون نخود قاطی مشو» از اصطلاحات عامیانه و «دمکراتی» از واژگان فرنگی است.

گزینه «۴»: استفاده از واژه «دبنگ» و اصطلاح «لنگ بودن قافله»، از کاربردهای زبان عامیانه است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۲۴- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

- در ابیات «الف، ب، ج، ه و» درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری مشهود است:

الف) دفاع از حقوق کارگران

ب) وطن

ج) ارزش جایگاه زن در اجتماع و لزوم برخورداری زنان از حقوق اجتماعی

ه) وطن‌پرستی

و) آزادی و قانون

- در بیت «د»، مفهوم کفر با آزادی از قید کفر و دین بیان شده و از این رو مفهوم آزادی مطلوب در عهد بیداری در این‌جا مطرح نیست و منظور از آزادی، مفهومی نامطلوب است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۲۵- گزینه «۲»

(پوریا حسین‌پور)

ج) شاعر چهره و دهان معشوق را به خورشید و زهره تشبیه کرده است. (تشبیه مضمّر). د) در مصراع دوم زره ساختن به آب نسبت داده شده است.

کار انسان را غیرانسان انجام می‌دهد. استعاره مکنیه (ه) بیت به داستان حضرت خضر (ع) و آب بقا (آب حیات) اشاره کرده است. تلمیح (ب) مصراع دوم این بیت، تضمینی از سعدی است (کیست آن کش سر پیوند تو در

خاطر نیست / یا نظر در تو ندارد مگرش ناظر نیست). الف) «انگشت‌نما» کنایه از «مشهور و شناخته‌شده» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

شهریار در هر دو بیت، مصراعی از حافظ را تضمین کرده است و مصراع‌های دوم از حافظ است.

استعاره‌های بیت نخست: «شاهد عشق شیراز» و «نگار»

استعاره‌های بیت دوم: «غزاله»، خطاب قرار دادن «صبا»، «غزال»

توضیح نکات درسی:

در یافتن تضمین به نشانه‌هایی که به شاعر دیگری اشاره دارد، توجه کنید.

در بیت نخست «شاهد عشق شیراز» و در بیت دوم «خواجه» به‌طور تلویحی

به خواجه حافظ شیرازی اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۷- گزینه «۳»

(فاطمه جمالی آرائی)

«رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی» از عوامل مؤثر در بیداری جامعه است نه ترجمه و نشر کتاب‌های شرقی.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۴)

۲۸- گزینه «۲»

(فاطمه جمالی آرائی)

برش پایه‌های آوایی بیت دوم هم می‌تواند به صورت «مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ» باشد که وزنی همسان است و هم می‌تواند به صورت «مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولنُ» باشد که وزنی ناهمسان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

۲۹- گزینه «۳»

(فاطمه جمالی آرائی)

«نوبهار» مجله‌ای است که با مدیریت ملک‌الشعرا بهار به عرصه ظهور رسید.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۳۰- گزینه «۴»

(فاطمه جمالی آرائی)

گزینه «۴» از اشعار مربوط به سبک هندی است و آرایه اسلوب معادله نیز در آن بارز است.

بیت گزینه «۳» از ابیات کتاب درسی و سروده محمدتقی بهار، شاعر دوره بیداری است.

بیت گزینه «۱» نیز از اشعار عارف قزوینی و دربردارنده مضمون آزادی است.

بیت گزینه «۲» نیز از اشعار بهار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۷)

جامعه‌شناسی (۳)

۳۱- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)
در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع، بر روش علوم تأکید کردند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۶)

۳۲- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)
دانش عمومی: دانش کاربران و سخنگویان زبان فارسی (ج)
شکل‌گیری علم ویژه: فراهم شدن دانش علمی قابل توجه در رابطه با یک موضوع (ب)

ذخیره دانشی: راهنمای زندگی (الف)
عدم سازگاری هر دانش علمی با هر دانش عمومی: پیامد تأثیر و تأثر دانش عمومی و علمی از یکدیگر (د)

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۳، ۵، ۶ و ۸)

۳۳- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)
فوائد علوم طبیعی:
- شناخت طبیعت و قوانین آن
- پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت
- رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست - فایده علوم طبیعی

گزینه «۳»: نادرست - فایده علوم طبیعی

گزینه «۴»: فایده علوم اجتماعی - فایده علوم اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۵)

۳۴- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)
علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورد.

هیچ پدیده‌ای در جهان اتفاقی رخ نمی‌دهد ← قانون علیت
آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها ← پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۳۵- گزینه «۲»

تشریح عبارت نادرست:

علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن؛ یعنی پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۶، ۱۵ و ۱۶)

۳۶- گزینه «۲»

تشریح موارد نادرست:

- منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.

- جامعه‌شناسی تبیینی یا همان رویکرد پوزیتیویستی، به معنی وحدت روش علوم است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۳۰)

۳۷- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

نگاه از بیرون ← روش جامعه‌شناسی تبیینی

شناسایی نظم در کنار بی‌نظمی ← آشنایی‌زدایی

همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط نیازهای خود را تأمین کند ← نظام اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱، ۲۴ و ۲۷)

۳۸- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

علت حذف اراده و خلاقیت ← تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی

علت نادیده گرفتن تفاوت علوم ← همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن

فجایع انسانی و زیست‌محیطی غرب در حوزه صنعت و فضا ← سقوط ارزش‌ها
استمرار و تداوم ارزش و هنجارها ← کنش افراد براساس ارزش‌ها و هنجارها

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۴۰)

۳۹- گزینه «۴»

(کوثر شاه‌هسینی)

- در تبیین، پدیده‌هایی که قبلاً مستقل از هم به نظر می‌رسیدند در ارتباط با هم قرار می‌گیرند و میان پدیده‌هایی که پیش‌تر در ارتباط با هم دیده می‌شده‌اند، روابط جدیدی شکل می‌گیرد.

- ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

۴۰- گزینه «۲»

(کوثر شاه‌هسینی)

- هر چه همبستگی اجتماعی میان افراد یک گروه بیشتر باشد، انحرافات اجتماعی در آن گروه کاهش می‌یابد. ← تبیین

- در اوایل قرن نوزدهم میلادی با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

عربی، زبان قرآن (۳)

۴۱- گزینه ۱

(معهدی نیک‌زار)

«لا یحزَنک»: (فعل نهی غایب) نباید تو را غمگین کند (رد سایر گزینه‌ها) / «قولهم»: سخنشان / «إِنَّ»: (در این جا) زیرا / «العِزَّةُ لله جَمِیعاً»: عزت همه (سراسر) برای خداست (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۴۲- گزینه ۴

(امسان کلاته عربی)

در ابتدا باید اشاره کرد که واژه «تطویر» به معنی «بهینه‌سازی» و واژه «تحول» به معنای «دگرگونی» می‌باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۳). کلمه «مُجِدِّاً» حال است و نباید به صورت صفت یا با فعل ترجمه گردد (رد گزینه‌های ۱ و ۳). کلمه «المادّة» معرفه است و در این جمله که قرینه‌ای نیست، نباید با اسم اشاره (این یا آن) ترجمه شود (رد گزینه ۲). باید دقت کرد که واژه انفجار، ضمیری ندارد. (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۴۳- گزینه ۳

(ولی بربری - ابهر)

«بالتَّسَبُّع»: به دودمان، به خاندان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «وَأَنْتَ تَعْلَمُ» (حال): در حالی که تو می‌دانی (رد گزینه ۲) / «أَنْ»: که (رد گزینه ۲) / «لِمَنْ لَه»: برای کسی است که ... دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

۴۴- گزینه ۴

(ولی بربری - ابهر)

«إِقْتَرَحُوا عَلَى الْفَلَّاحِينَ»: به کشاورزان پیشنهاد دادند (رد گزینه ۱) / «لَکِی يُحَوَّلُوا»: تا تبدیل کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «سَهْلٌ» (جمع «سهل»): دشت‌هایی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «صَالِحَةٌ لِلزَّرَاعَةِ»: قابل کشت

(ترجمه)

۴۵- گزینه ۲

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«أَيَا غَمَانٍ مِی کُنِی»: أَ تَظُنُّ، هَلْ تَزَعُمُ / «آفریده شده‌ای»: (فعل مجهول) قد خُلِقْتَ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «از نقره یا طلا»: مِنَ الْفِضَّةِ أَوِ الذَّهَبِ (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

۴۶- گزینه ۲

(ولی بربری - ابهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «داء» به معنای «بیماری» است، نه «دوا». همچنین «هرگز» در ترجمه اضافی است.

گزینه ۳: «لا تَطْلُبُوا» فعل نهی مخاطب است و در ترجمه نهی مخاطب از «نباید» استفاده نمی‌شود، ترجمه درست آن «طلب نکنید» است. همچنین ترجمه صحیح جمله «الجاهل مِیتٌ و العالم حیٌ» به صورت «نادان مُرده است و عالم زنده است» می‌باشد.

گزینه ۴: «إِنَّمَا» به معنی «فقط، تنها» است که نادرست ترجمه شده است. «حیاء» نیز به معنای «شرم» است نه «زندگی شرافتمندانه».

(ترجمه)

۴۷- گزینه ۳

(امسان کلاته عربی)

در این گزینه، واژه «التَّلال» باید با کسره بر روی «ت» نوشته می‌شد.

(فیبط حرکات)

۴۸- گزینه ۴

(سیرمهرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، حرف «لا» را می‌خواهد که از انجام کار نهی کند؛ یعنی باید دنبال «لا» نهی بگردیم. در گزینه «۴»، «لا» بر سر فعل مضارع آمده و از نوع نهی است. (ترجمه: انسان در قضاوت نسبت به برادران و خواهرانش نباید شتاب کند!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «لا» بر سر اسم (شعب) آمده و از نوع نفی جنس است.

گزینه ۲: «لا» بر سر فعل مضارع «أَسْتَطِيعُ» از نوع نفی است و فعل مضارع منفی می‌سازد. (لا أستطيع: نمی‌توانم)

گزینه ۳: «لا» بر سر اسم (یأس) آمده و از نوع نفی جنس است.

(قواعد فعل)

۴۹- گزینه ۲

(ولی بربری - ابهر)

در سایر گزینه‌ها «مستعیناً» حال نیست و شرایط حال را ندارد و جزء زاید جمله و قید نیست. در گزینه «۱» صفت برای «رَجُلًا» است، در گزینه «۳» خبر برای فعل ناقص (یکون) قرار گرفته است و در گزینه «۴» نیز مفعول است.

(هال)

۵۰- گزینه ۳

(سیرمهرعلی مرتضوی)

«أَنْ» به معنی «که» یکی از حروف مشبّهة بالفعل است که برای ایجاد ارتباط بین دو جمله استفاده می‌شود. این حرف در گزینه «۳» آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «إِنْ» یکی از حروف مشبّهة بالفعل است که برای تأکید در ابتدای جمله آمده است.

گزینه ۲: «إِنْ» (اگر) ادات شرط است، نه حرف مشبّهة!

گزینه ۴: «أَنْ» (که) قبل از فعل مضارع و برای ایجاد معنی مضارع التزامی آمده است و حرف مشبّهة نیست.

نکته مهم درسی:

حروف مشبّهة بالفعل هیچ‌گاه مستقیماً بر سر یک فعل وارد نمی‌شوند.

(انواع عملات)

فلسفه دوازدهم

۵۱- گزینه ۳

(پرکل رهیمی)

در گزینه «۳» ویژگی «حضورمند بودن و حضور داشتن»، ویژگی ذاتی انسان نیست و انسان می‌تواند حضور نداشته باشد، بنابراین این حمل از نوع حمل شایع صناعی است.

اما در سایر گزینه‌ها ویژگی‌های «دارای فکر»، «دارای احساس» و «دارای جسم» از ویژگی‌های ذاتی انسان است که از او قابل جدا کردن نیست، بنابراین حمل اولی ذاتی هستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۵)

۵۲- گزینه ۲»

(کنکور سراسری ۹۷)

اگر مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت یا جزء آن بود، دیگر اثبات وجود هیچ ماهیتی به دلیل نیاز نداشت و تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن کافی بود، در حالی که این گونه نیست؛ مانند: سیمرغ، دیو، اژدهای سه سر و ... (فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ و ۵)

۵۳- گزینه ۲»

(قارچ از کشور ۹۶)

به موضوعی ممتنع‌الوجود گویند که محمول وجود هرگز نمی‌تواند بر آن عارض شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» تصور آن غیرممکن نیست.

گزینه ۳» این عبارت صحیح است اما تعریف دقیق و فلسفی از «ممتنع‌الوجود» ارائه نمی‌دهد.

گزینه ۴» می‌تواند وجود خیالی و فرضی نداشته باشد.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۵۴- گزینه ۱»

(نیمای پوهاری)

اصل «وجوب‌بخشی علت به معلول»، جهان را تابع رابطه‌ای ضروری و حتمی نشان می‌دهد؛ به گونه‌ای که اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می‌کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می‌شود و وجود آن وجوب پیدا می‌کند. باغبان بر همین اساس بذری می‌کارد و آن را آبیاری می‌کند و راننده بر همین مبنا خودرویش را روشن و به جلو هدایت می‌کند. در مثال صورت سؤال این که انتظار داریم با تلاش و درس خواندن به موفقیت تحصیلی برسیم، نشان‌دهنده این اعتقاد است که با تحقق علت، تحقق معلول ضروری و واجب است و این همان اصل وجوب‌بخشی علت به معلول است که در عبارت «لشیء ما لم یجب لم یوجد» (شیء‌ای که واجب نشود ایجاد نمی‌شود) بیان می‌شود. همچنین قاعده «الواحد» اشاره به اصل سنخیت دارد.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۵۵- گزینه ۴»

(علیرضا نصیری)

اگر کسی به خداوند معتقد باشد لزوماً غایت‌مندی جهان را نیز بپذیرد و در نتیجه معنی سوم اتفاق را که همان بی‌هدف و بدون غایت بودن جهان است، نفی کند. از طرف دیگر اگر کسی وجود علت‌العلل یا همان خداوند خالق را نپذیرد، نمی‌تواند تبیینی عقلانی برای هدفمند بودن جهان و زندگی ارائه دهد و در نتیجه میان انکار معنی سوم اتفاق و باور به خدا و غیایت از پیش تعیین شده ملازمه برقرار است. (تأیید گزینه ۴»).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» کسی که خود اصل علت را نپذیرفته و بنابراین معنی اول اتفاق را تأیید می‌کند، نمی‌تواند منکر معنی دوم اتفاق باشد. چون اگر اساساً علتی در جهان نباشد، سنخیت علت و معلول نیز بی‌معنی خواهد بود.

گزینه ۲» پذیرش علت باطل‌کننده تمامی معانی اتفاق نیست؛ بلکه علاوه بر آن نیاز به پذیرش رابطه ضروری علی و معلولی و همچنین سنخیت است. همچنین معنی چهارم اتفاق اصلاً ردشدنی نیست و قابل پذیرش است و ارتباطی به علت ندارد.

گزینه ۳» جهل نسبت به اجزای علت تامه، باعث می‌شود تا وهم وقوع اتفاق در مردم ایجاد شود اما باعث به وجود آمدن خود اتفاق نمی‌شود.

(فلسفه دوازدهم، کدام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۵۶- گزینه ۳»

(پرگل رفیعی)

معنای اول اتفاق این است که میان پدیده‌ها و علل آن‌ها رابطه ضروری وجود ندارد. در این مثال ممکن است علل تامه برای رشد گیاه وجود نداشته باشد و علل ناقصه آن نیز نتوانند به تنهایی به رشد بذری کمک کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» معنای دوم اتفاق و نفی سنخیت

گزینه ۲» معنای چهارم اتفاق

گزینه ۴» معنای سوم اتفاق و نفی هدف و غایت

(فلسفه دوازدهم، کدام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۵۷- گزینه ۳»

(نیمای پوهاری)

گزینه ۳» مربوط به سخنان کانت در اثبات ضرورت وجود خداوند است.

(فلسفه دوازدهم، خدا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۵۸- گزینه ۳»

(مفید پیرسینلو)

ارسطو می‌گوید: «نمی‌شود که یک نظم و انتظام بر جهان حاکم باشد، بدون اینکه موجودی جاویدان و برتر از ماده در کار نباشد.»

(فلسفه دوازدهم، خدا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۳)

۵۹- گزینه ۲»

(کیمیا طوماسبی)

افلاطون از خدا به عنوان «صانع» و آفریننده اشیا این عالم یاد می‌کند تا به انسان‌ها یادآوری نماید که نظم جهان از وجودی عاقل سرچشمه می‌گیرد. نکته: صانع (دمیورژ)، همان خداست، اما در مرتبه خلق جهان؛ اما مثال خیر، فقط اشاره به ذات خداوند دارد.

(فلسفه دوازدهم، خدا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۲)

۶۰- گزینه ۳»

(کیمیا طوماسبی)

عبارت گزینه ۳» اشاره به استدلال کانت دارد که در آن نتیجه می‌گیرد «قبول خداوند، پشتوانه اختیار و اراده انسان و مسئولیت‌پذیری او و تکیه‌گاه اصول اخلاقی مورد قبول وی است». کانت از راه استدلال عقلی به بحث اعتقاد به خدا پرداخته است.

سایر گزینه‌ها اشاره به رابطه معناداری زندگی و اعتقاد به خدا دارند و به نوعی بیانگر این نکته هستند که زندگی بدون اعتقاد به خدایی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر بر انسان باشد، دچار خلأ معنایی و پوچی آزاردهنده‌ای خواهد شد.

(فلسفه دوازدهم، خدا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)